

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: oponent

Autor/ka práce: Bc. Mirka Strnadová

Název práce: Souvislost charakteristik tazatele a odpovědi respondenta při face to face interview
Vedoucí práce: Ing. Mgr. Jiří Remr, Ph.D., MBA

Oponent/tka: Martin Buchtík

Navržené hodnocení: výborně-velmi dobře

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

Mirka Strnadová se ve své práci zabývala analýzou vlivu základních demografických charakteristik tazatele na získané odpovědi respondentů v dotazníkových šetření. Samotné analýze postavené na sekundární analýze dat GSS a projektu CVVM Naše společnost předchází poměrně podrobný teoretický přehled problematiky a realizovaných výzkumů na toto téma.

Práce jednoznačně po formální i obsahové stránce splňuje nároky na diplomovou práci kladené. Mé výhrady k ní jsou dílčího charakteru, váží se spíše k vybraným pasážím než k celkovému vyznění práce.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Výzkumná otázka je jasně a správně formulována, v úvodu práce je její formulace diskutována a zdůvodněna, je poměrně podrobně a zároveň realisticky popsána ambice diplomové práce. Závěry pak odpovídají stanoveným cílům.

Práce je napsána na odborné úrovni, odpovídá požadavkům na ni kladenou. Diplomantka jasně ukazuje, že se s přehledem pohybuje jak ve zkoumané problematice, tak v analyticko-metodologickém přístupu.

Přehlednosti práce by výrazně pomohlo, pokud v tabulkách Hypotézy na str. 32 a 33 byly připojeny odkazy na literaturu nebo odpovídající pasáže v teoretické části textu. Stejná tabulka by měla být umístěna v závěru analytické části, zde doplněna o informaci týkající se potvrzení či stanovení hypotéz.

K interpretaci a závěrům šetření mám jen drobnou poznámku spíše související s kladením důrazu na jednotlivé aspekty: doporučil bych více zdůraznit socio-kulturní rozdílnost USA a ČR, což je podle mého soudu jedna z důležitých příčin rozdílných analytických zjištění.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Autorka využívá velkou škálu relevantních odborných textů, práce s anglickými texty je pro ni samozřejmostí.

Námítky drobného charakteru:

- V teoretickém úvodu (kapitola 2, str. 5-12) poměrně často odkazuje na literaturu starou 50 a více let. Je otázkou, zda je práce z USA z roku 1954 (str. 6) mapující vliv pohlaví tazatele, relevantní v dnešním kontextu.

- Pro faktory působící na respondenta (str. 7) je určitě možné najít komplexnější pojednání.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Volba metodologie je vhodně pojatá, oceňuji, že autorka kriticky reflektuje způsob uchopení výzkumu a rozsáhlé míře se zabývá etickými aspekty studie. Kvalitativní část analýzy ilustruje v přílohách v podobě přepisu rozhovorů. Mé námítky jsou následující:

- V teoretické části je popsán vliv sociální distance tazatele a respondenta (tj. rozdíly v sociodemografických charakteristikách), ale v analytické části se tato problematika vůbec nevyskytuje.
- Volba dat pro sekundární analýzu v českém prostředí: **Analýza vychází z velké části z jedné baterie otázek. To nepovažuji za vhodné řešení.** Jednak jsou baterie otázek zatíženy specifickými druhy chyb (především pořadím otázek), za druhé nejde o nezávislá měření. Obdobně, jako diplomantka zpochybňuje studii, kde data sbírali jen dva tazatelé a jejich osobnostní charakteristiky tak mohly výrazně výsledek ovlivnit, zde lze namítat, že výsledky ovlivňují specifika dané baterie. Jsem toho názoru, že pro analýzu měla být použita pestřejší data.
- **Reportování výsledků logistické regrese nepovažuji za transparentní.** Je sice slovně popsán model (str. 39) tento popis však má více výkladů (byly proměnné za tazatele zahrnuty všechny najednou nebo každá zvlášť?). Reportování jen vybraných proměnných (např. tabulka na str. 42, ale i jinde) je zvláštní, u znaku „-“ v tabulce mi není jasné, zda daná proměnná nebyla do analýzy zahrnuta nebo nemá vliv? Co znamená červené zvýraznění?
- Některé interpretace statistických rozdílů (např. str. 43 dole) jsou podle mě neintuitivní a dost možná nepravdivé. Je možné je doložit literaturou? Je možné tyto rozdíly vůbec interpretovat nebo jde o nahodilé výchyly způsobené pouhou pravděpodobností (tedy zhruba řečeno tím, že je nepravděpodobné, aby v tak velkém počtu analýz nevyšly některé jako významné – viz. proměnné vzdělání a pohlaví).
- Velikost místa bydliště není regulární uvádět jako charakteristiku tazatele, protože ve drtivé většině případů tazatelé dotazují právě v obcích, ve kterých žijí. Je to tedy vlastnost tazatele i respondenta.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Diplomantka v závěru práce dospívá k jasným a přehledným závěrům, které se přímo váží k analytické části. Závěry jasně shrnují výsledky analytické práce. Problematika je dále věcně diskutována v širším kontextu a jsou poskytnuty doporučení pro realizaci výzkumu.

Jedno z doporučení je také redukce tazatelské sítě (str. 59). To je nicméně spojeno s řadou dalších rizik a v této jinak reflexivní a v širším kontextu uvažující diplomové práci působí nevhodně.

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Autorka jasně odlišuje svá tvrzení od tvrzení převzatých, zdroje jsou řádně citovány, stejně jako ukázky citací z rozhovorů. Tabulky a grafy ovšem nejsou dostatečně popsány a ozdrojovány. Autorka v několika málo případech použila při odkazu na literaturu kulaté závorky.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Jazyková úroveň práce je na vysoké úrovni, byť některé obraty jako „rozvrstvení odpovědí“ v grafu č. 1 a 2 (str. 35 a 37) nebo „respondenti (si) nepřiznávají“ (str. 57, 61) jsou přinejmenším zvláštní.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Nemám.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Témata k diskusi jsou myslím jasně zarámována konkrétními připomínkami, které jsem předestřel v textu výše. Doporučuji se detailněji zaměřit na dva body:

1. Může autorka na konkrétním příkladu transparentně ukázat sestavení modelu, interpretaci a reportování výsledků vybrané logistické regrese?
2. Ovlivnilo rozhodnutí využít pro analýzu českého kontextu především jedné baterie otázek výsledek analýz? Můžete tato tvrzení doložit?

Celkové hodnocení práce:

Přestože jsem zmínil několi výtek, které k práci mám, práce jednoznačně splňuje všechny nároky na diplomovou práci kladené. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit hodnocením **výborně za předpokladu**, že diplomantka transparentně ukáže, že rozumí analytickému postupu (bod 1 z námětů) a dokáže vést přesvědčivou a erudovanou argumentaci k volbě dat pro analýzu (bod 2 z námětů). V opačném případě navrhuji práci hodnotit jako **velmi dobrou**.

V Praze, dne 12.6.2015

Podpis:

